

В. А. Черномаз

Нова Україна

«НОВА УКРАЇНА» – календар-книжка. Видана на поч. 1921 Укр. далекосах. секретаріатом у м. Владивосток (РФ) у зв'язку з гострим браком укр. літ-ри на Далекому Сході (див. Зелений Клин) та необхідністю подати відомості, яких місц. українці не могли віднайти в ін. вид., насамперед – з питань укр. історії та громад. життя і такої, що безпосередньо стосувалася місц. українства та задовольняла б його духовні й практ. потреби (спеціально для календаря підготовлено розділи з с. господарства, ветеринарії, історії, бджільництва, кооперації). Окрім власне календар. частини, вміщено інформацію про транспорт, пошт. установи, час і місце проведення ярмарків, з медицини, ветеринарії, с. господарства тощо; цінний матеріал з історії Далекого Сходу та України, слов'яно- та українознавства; белетрист. твори класиків укр. літ-ри й одного із далекосах. укр. авторів; широко висвітлено укр. громад. життя та діяльність укр. організацій на Далекому Сході на поч. 20 ст. Серед ілюстр. матеріалу – фото відомих політ. діячів України та укр. громад. діячів Далекого Сходу.

Змістовно календар складався із 3-х частин: календар., інформ. та літературної. Календарна частина включала «Календар-таблицю на 1921 р.», «Хронологію світових подій», «Про початок року», «Пасхалію, дні, у які не ховають померших і не вінчають», «Дні поминальні, м'ясниці, пости, всеїдні тижні і дні неприсутствені», «Календар по місяцям, історичний, господарський і ярмарки», а також ловець., вагітності худоби та грибний календарі. У інформ. частині представлено публікації «Чудовні образи Божої Матері на Україні», «Чудовні образи Святителя Миколи на Україні», «Імена православних святих мужів», «Імена жіночі», «Що коли діялось на Україні», «Що коли діялось на Далекому Сході», «Вага,

міра та гроші», «Таблиця складних відсотків на капітал», «Розщотна таблиця платні місячному робочому», «Таблиця помноження», «Найбільші держави всього світу», «Тепломіри», «Поверхня Земної кулі», «Простір і кількість людности на Україні по губерніях та повітах (на 1 січня 1913)», «Пошта і телеграф», «Залізниця», «Реєстр пристанів по рр. Далекого Сходу», «Реєстр Українських урядових і громадських гуртовань на Далекому Сході», «Юридичний відділ» (М. Корчинського), «Медичний відділ» (М. Левицького), «Про лікарське зілля» (В. Добрецького), «Дещо про хвороби, які нападають худобу і як від них боронитися» (В. Жука). У літ. частині надрук. вірш С. Руданського «Гей, бики», статті Ф. Вовка «Славяне», «Українська мова», «Русь-Русини-Українці», Ф. Слюсаренка «Україна триста років тому», «Українство на Далекому Сході», «Короткий огляд подій на Україні з 1917 по 1919 р.», Ю. Глушка «Про кооперацію», уривок з оповідання невідомого далекосах. автора «За волю», некрологи Д. Боровика та Г. Кириченка-Могили. У додатку – рекламне оголошення про послуги фірми Є. Коломійця, який був представником Укр. далекосах. крайового кооперативу «Чумак» у Токіо. Важливими джерелами з історії укр. громад. життя на Зеленому Клині є ґрунтов. істор. нарис «Українство на Далекому Сході» (під крипт. М. Л-ко) та «Реєстр Українських урядових та громадських гуртувань на Далекому Сході».

Бібліографічний опис:

Нова Україна / В. А. Черномаз // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-72292>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).